

Karlskrona kommun
samhallsbyggnadsforvaltningen@karlskrona.se

Granskningsyttrande över översiktsplan för Karlskrona kommun, Översiktsplan 2050

Er beteckning: PLAN.2016.4247.212

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen i Blekinge län har fått förslag till Översiktsplan Karlskrona 2050 för granskning.

Länsstyrelsen har tidigare yttrat sig över programmet för översiktsplanen 2019-03-24 samt över samrådshandlingen 2020-09-22.

Länsstyrelsens uppdrag

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska länsstyrelsens granskningsyttrande enbart ange om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. Lag (2020:76).

Remisshantering

Länsstyrelsen har bjudit in statliga myndigheter som kan beröras av planförslaget att inkomma med synpunkter. Följande myndigheter har inkommit med yttrande: Trafikverket, Region Blekinge, Energimyndigheten, Försvarmakten, SGI, Tillväxtverket och MSB. Av dessa finns synpunkter från Försvarmakten och SGI med i detta granskningsyttrande. Yttranden från SGI och Försvarmakten skickas i sin helhet i separat epost till kommunen, tillsammans med övriga yttranden.

Länsstyrelsens synpunkter och råd

Sammanfattning

Positiva förändringar har gjorts i flera delar av översiktsplanen sedan samrådsskedet utifrån de synpunkter som framförts. Länsstyrelsen har dock kvarstående synpunkter gällande riksintressen, miljökvalitetsnormer samt hälsa och säkerhet. Det gäller bland annat kompletteringar i frågor om buller, förorenade områden, ras, skred, erosion, översvämning samt risk. Översiktsplanen tillgodoser inte fullt ut alla riksintressen för totalförsvarets militära del och det saknas en konkret plan för framtida tillfredställande vattenförsörjning. En mer fördjupad analys av exploatering inom världsarvet behöver även tillkomma.

Länsstyrelsen noterar att det har tillkommit områden i markanvändningskartan sedan samrådet. Eftersom länsstyrelsen enbart lämnar synpunkter inom de prövningsgrundande frågorna i granskningen finns inte samma möjlighet att lämna synpunkter på exploatering av dessa områden som i samrådsskedet. Det innebär att dessa områden kan visa sig vara olämpliga att exploatera i framtida detaljplanearbete, trots att de pekas ut i översiktsplanen. I kartan finns ett lager som heter ”Ytor som tagits bort ur förslaget”. Det hade även varit lämpligt med ett liknande lager för ”Ytor som lagts till i förslaget”.

Kommunen har valt att peka ut vissa områden för exploatering i markanvändningskartan trots att det i text och karta framgår att dessa områden inte är lämpliga eller *eventuellt* inte är lämpliga att exploatera, utifrån olika aspekter. När det gäller översvänningsrisk har kommunen valt att peka ut nybyggnation och förtätning på vissa platser som ligger lägre än 3 meter över havet för att i framtida planprocesser undersöka närmare huruvida det är möjligt. Kommunen har även pekat ut nybyggnation/förtätning inom riskzoner för farligt gods, trots att det anges i texten att kommunen kommer att ta hänsyn till dessa zoner vid exploatering. Detta är problematiskt eftersom översiktsplanen ska vara vägledande för var exploatering kan ske framöver.

Synpunkter enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen

Riksintresse för kulturmiljövården 3 kap. 6 § MB och världsarvsstaden Karlskrona

Kommunen anger att ett kulturmiljöprogram är under framtagande/skattas fram. Kulturmiljöunderlag med bebyggelseinventering för Trossö, Stumholmen och Björkholmen som omfattas av riksintresse för Kulturmiljövård är redan framtaget 2016–2017. Den del som redan är framtagen bör antas och kopplas till översiktsplanen i enlighet med de förutsättningar som kommunen angav då länsstyrelsen gav statliga bidrag till projektet. Kulturmiljöprogram som täcker in kommunens övriga delar bör också färdigställas, antas och bli en del av översiktsplanen.

Världsarvsområdet, som även omfattas av riksintresseskydd för kulturmiljövård, har komplicerade förhållanden där det råder konkurrens mellan olika intressen. En dialog pågår mellan länsstyrelsen, kommunen, Riksantikvarieämbetet och ICOMOS om Världsarvet Karlskronas OUV (outstanding universal value) i relation till den kumulativa negativa effekt som ovarsamma ändringar av stadens gestaltning och uttryck innebär. Avsikterna med kommunens planer för området behöver redovisas mer konkret i översiktsplanen.

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen behöver kompletteras med en fördjupad analys av exploatering inom världsarvet. En analys som hanterar bevarande och utveckling i världsarvets kärnområde och buffertzonen skulle underlätta för framtida detaljplanering, bygglov och annan tillståndsprövning inom världsarvsområdet/riksintresset. Materialet skulle också tydliggöra information till kommunens invånare och andra berörda parter om vad de kan förvänta sig när det gäller kommunens planer för områdets bevarande och utveckling, i enlighet med vad Boverket anger i avsnittet om översiktsplan och kulturvården i PBL Kunskapsbanken. Den fördjupade dialogen kring världsarvsområdets fysiska utveckling påbörjades efter översiktsplanens samrådsskede, varför dessa synpunkter inte har framförts av länsstyrelsen i tidigare skeden.

I övrigt redovisar översiktsplanen en översiktlig syn på Karlskrona kommuns kulturmiljö och kulturhistoriska intressen på ett tillfredsställande sätt.

Riksintresse för totalförsvarets militära del 3 kap. 9 § MB

Försvarsmakten gör bedömningen att översiktsplanen inte fullt ut tillgodoser alla riksintressen för totalförsvarets militära del. Översiktsplanen har inte justerats utifrån Försvarsmaktens samrådsyttrande och bör kompletteras med nedanstående text.

Karlskrona kommun berörs av följande utpekade riksintressen:

- Fyra *riksintressen för totalförsvarets militära del*: Södra Tjurkö och Bollö skjutfält, Rosenholms övningsfält med skjutbanor, Torhamns skjutfält samt Karlskrona örlogshamn samt Karlskrona inre skärgårds övningsfält med tillhörande påverkansområden för buller eller annan risk. Inom påverkansområden för buller eller annan risk ska samtliga plan- och lovärenden remitteras till Försvarmakten.

- *Riksintresse i havet (sjöövningsområde)*. Samtliga plan- och lovärenden som berör kusten (inom 100 meter från strandlinjen) inom sjöövningsområdet ska remitteras till Försvarmakten. Plan- och lovärenden som befinner sig på land, men inte i anslutning till havet, behöver inte remitteras.

- Inom kommunen finns även utpekade *påverkansområden övrigt* där samtliga plan- och lovärenden ska remitteras till Försvarmakten.

För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen som omfattas av sekretess och inte alls kan redovisas på karta, är hela landets yta samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 m inom sammanhållen bebyggelse. Men sammanhållen bebyggelse avses de områden som utgör tätort på Lantmäteriets översiktskarta 1:250 000. Samtliga ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarmakten. Detta bör framgå bättre av översiktsplanen.

- Gällande Ronneby flottilflygplats bör det tilläggas i texten att utöver flygplatsens påverkansområde för buller och annan risk, så omges den även av ett *stoppområde för höga objekt* som påverkar Karlskrona kommun. Försvarmakten har inom stoppområdet en mycket restriktiv hållning till uppförandet av höga objekt och accepterar generellt inte objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse då dessa bedöms medföra påtaglig skada på riksintresset.

- Karlskrona berörs även av ett *lågflygningsområde*, vilket utgör område av betydelse. Dessa områden uppfyller nödvändiga och värdefulla kriterier för lågflygning. Att utföra flyguppdrag på låg höjd är en avgörande förmåga för Försvarmaktens flygförband, därför är tillgång till områden som möjliggör övning av denna förmåga av största vikt. En ökad mängd höga objekt i lågflygningsområden kan skada möjligheten att nyttja området på ett utifrån Försvarmaktens uppdrag ändamålsenligt sätt, vilket skulle påtagligt motverka totalförsvarets intressen. Försvarmakten kommer därför beakta hur ett föreslaget högt objekt inom ett lågflygningsområde skulle påverka värdet av detta. Inom *lågflygningsområde* ska alla ärenden gällande uppförande av höga objekt remitteras Försvarmakten.

För mer information om vilka riksintressen Försvarmakten har i Karlskrona kommun samt vilka ärenden som kommunen ska remittera till Försvarmakten, besök deras riksintressekatalog. Riksintressekatalogen finns tillgänglig länsvis på Försvarmaktens hemsida: www.forsvarsmakten.se/riksintressen.

Försvarmakten vill betona att det är av stor vikt att kommande planer, lov och tillståndsärenden remitteras Försvarmakten enligt vad som framgår i det senaste beslutet om riksintresseanspråk för totalförsvarets militära del (FM2021-25290:1). Detta för att bland annat säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess där inget kan redovisas öppet på en karta.

Vindkraft och riksintresset Ronneby flottilflygplats

Det som framför allt försvårar nybyggnation av vindkraftverk i Karlskrona kommun är ett stoppområde för höga objekt, ett lågflygningsområde, samt påverkansområde för väderradar som tillsammans täcker in en stor del av kommunen. Inom det utpekade stoppområdet för höga objekt är Försvarmakten mycket restriktiv till nya vindkraftverk med anledning av att det riskerar påtaglig skada på riksintresset Ronneby flottilflygplats.

För att säkerställa att eventuella etableringar av vindkraft inte hamnar i konflikt med riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) måste en förfrågan alltid ställas till Försvarmakten i kommande skeden.

Riksintresse för vattenförsörjning

I översiktsplanen anges att exploatering och verksamheter som kan påverka vattenkvaliteten i Lyckebyån bevakas noga i samhällsplaneringen. Länsstyrelsen saknar ett tydligt ställningstagande rörande detta och det framkommer inte vilken hänsyn som ska tas i de områdena som berörs. Enligt förslaget är det framförallt Iglasjön, Norra Stadsbygden och Norra Bastasjö som berörs genom att dessa områden ska bebyggas och förtätas och dessa ligger nära Lyckebyåns vattenskyddsområde. I och med exploatering av ny bebyggelse ökar risken för att påverka vattenkvaliteten i den viktiga Lyckebyån.

Hälsa och säkerhet samt risk för olyckor, översvämning eller erosion

Dricksvattenförsörjning

Länsstyrelsen är positiv till att kommunens nuvarande och framtida dricksvattenproblematik belyses på ett tydligt och transparent sätt i översiktsplanen. Länsstyrelsen ser också positivt på att den regionala vattenförsörjningsplanen tas upp under ett eget avsnitt i planen.

Länsstyrelsen kan konstatera att Karlskrona kommun har stora utmaningar med att lösa dricksvattenförsörjningen på ett hållbart och robust sätt fram till år 2050. Kommunen ligger i sydöstra delen av landet som kommer vara extra utsatt för klimatförändringarnas påverkan gällande vattenförsörjning enligt forskning från bland annat SGU och SMHI. Därmed är det oerhört viktigt att det planeras för detta redan nu, i alla led.

Förstudien Karlskrona VA 2050 som har tagits fram ger enbart ett översiktligt underlag och rekommendationer för hur framtida vattenförsörjning ska lösas. Utifrån studien så kommer framtidens vattenverk att baseras på två stora verk, i stället för de idag många små vattenverken runt om i kommunen. Studien rekommenderar att dessa byggs ut etappvis efter det förändrade behovet. Men samtidigt anges i planen att det långsiktigt kan bli aktuellt med fler vattenverk på andra platser för en ökad robusthet. Detta är motsägelsefullt och länsstyrelsen ser ingen tydlig plan för hur detta ska lösas framåt. Kommunen kommer alltså fortsätta utreda lokalisering och alternativ till framtida vatten- och avloppsverk.

Länsstyrelsen anser därmed att det är mycket problematiskt att det saknas en konkret plan för framtida tillfredställande vattenförsörjning. En robust och hållbar dricksvattenförsörjning är avgörande för en fortsatt utveckling av kommunen. Med detta som utgångspunkt kan inte länsstyrelsen se översiktsplanen som hållbar utifrån dricksvattenförsörjningen.

Länsstyrelsen vill också påpeka att under avsnittet Miljö- och riskfaktorer saknas det ett resonemang om påverkan på vattenförsörjningen vid klimatförändringar. Den problematiken är nämnd i andra sammanhang, men i och med att dricksvattenförsörjning är en avgörande förutsättning för bebyggelse och näringsverksamhet anser länsstyrelsen att den även ska belysas i detta sammanhang. Det bör belysas inte enbart hur dricksvattenförsörjningen påverkas, utan också hur näringsverksamhet och jordbruk påverkas. Under detta avsnitt bör även klimatanpassningen av detta problem tas upp.

Vattenskyddsområden

Länsstyrelsen konstaterar att många av kommunens vattenskyddsområden påverkas av exploatering enligt översiktsplanens intentioner. Länsstyrelsens ställning är snarare att vattenskyddsområden i minsta möjliga mån bör exploateras. Länsstyrelsen vill poängtera att enligt plan- och bygglagen ska bebyggelse lokaliseras till mark som är lämplig bland annat med hänsyn till vattenförsörjning.

Länsstyrelsen saknar fortfarande tydliga ställningstaganden i fördjupningsområden som ligger i eller nära befintliga

vattenskyddsområden; hur hänsyn ska tas till värdena för att skydda dricksvattnet vid exploatering. Det står *bör* i stället för *ska* i textrutorna till de olika fördjupningsområdena, vilket länsstyrelsen inte anser är tillräckligt tydligt. Det finns inte heller något förtydligande kring hur hänsyn till dessa ska tas, vilket behöver framkomma tydligt. Länsstyrelsen vill återigen poängtera att bebyggelse och förtätning medför stor risk för negativ påverkan av kvantiteten och kvaliteten för dricksvattnet.

Vidare vill länsstyrelsen särskilt lyfta att det är extra känsligt att förtäta inom kommande vattenskyddsområde för Avelsgärde. Denna vattentäkt är väldigt känslig och viktig för samhället ur ett vattenförsörjningsperspektiv.

Översvämningsrisk

Kommunen visar inte i tillräcklig utsträckning att befintlig bebyggelse kommer att kunna skyddas från översvämningsrisker samt att framtida bebyggelse kan bli lämplig med hänsyn till översvämningsrisken. Det saknas fortfarande en mer utförlig analys av klimatrelaterade risker för den byggda miljön och hur kommunen förhåller sig till dessa risker.

Så som länsstyrelsen framförde i sitt samrådsyttrande kan detta genomföras exempelvis i form av att geografiska områden där det finns risk för skador på den byggda miljön pekas ut på en övergripande strategisk nivå samt att områden där det kan krävas mer detaljerade riskutredningar identifieras. De områden som är utpekade för nybyggnation/förtätning och är utsatta för klimatrelaterade risker, där ytterligare utredning krävs, kan med fördel tilldelas en egen kategori i markanvändningskartan. Detta för att tydliggöra för kommunen samt för exploatörer att dessa områden eventuellt inte kommer att vara lämpliga för exploatering och att lämpligheten måste utredas vidare. Översiktsplanen ska vara vägledande när det gäller hur klimatrelaterade risker för den byggda miljön ska hanteras. Detta innebär att kommunen även behöver säkra tillfartsvägar i områden som ligger under +3 meter och där ny bebyggelse föreslås.

I samrådsyttrandet påpekade länsstyrelsen att många områden som riskerar framtida översvämningsrisker är utpekade för nybyggnation/förtätning i översiktsplanen. Många av dessa områden är fortfarande utpekade, vilket kan leda till att de visar sig olämpliga i framtida detaljplanläggning och kan föranleda prövning av detaljplaner.

Stora delar av stadsbygden kommer att påverkas av stigande havsnivåer, både bebyggelse, vägar och annan infrastruktur. Hela Trossö är markerat med användningen "Förtätning inom funktionsblandad bebyggelse" samt "Förtätning av verksamhetsmark". Även om områdena är utpekade i markanvändningskartan kommer inte all denna mark vara möjlig att bebygga i framtiden på grund av

riskerna med stigande havsnivåer. Att det saknas mark som är avsedd för framtida översvämningsskydd kan utgöra en potentiell risk längre fram.

I Trummenäs och Torsnäs planeras bostadsbebyggelse på mark som ligger under planeringsnivån +3 meter (RH2000). Ny sammanhållen bebyggelse bör lokaliseras till områden som inte hotas av översvämning under planerad användningstid. Väl vald lokalisering är det bästa skyddet mot översvämning och ska alltid föredras framför andra åtgärder för att hantera översvämningens risk. Kommunen planerar att bedöma lämpligheten för bebyggelse inom vissa av dessa områden i kommande detaljplaneprocesser. Det kan visa sig problematiskt att bedömningen inte gjorts redan i översiktsplanen.

Länsstyrelsen framförde även under samrådet att ett område som riskerar framtida översvämning är där Lyckebyån mynnar ut i havet. Området planeras fortfarande att bebyggas enligt markanvändningskartan vilket kan innebära problem.

Ras, skred och erosion

SGI framför att risker för ras och skred beskrivs i kapitel "Miljö och riskfaktorer". I planen redovisas också hänsynskartan med områden med förutsättningar för ras och skred baserat på en GIS-analys av jordartsdata, vilket är föredömligt.

SGI anser att det vore värdefullt med en tydlig strategi i ÖP för hur risker för ras, skred och erosion ska hanteras i detaljplanering och bygglov. SGI vill trycka på att det i samband med detaljplanering alltid ska utföras bedömning av ras, skred och erosion i enlighet med PBL. De vill också framhålla vikten av att vid prövning av markens lämplighet för avsett planändamål måste livslängden hos bebyggelse, anläggningar etcetera vara utgångspunkten och därför behöver förväntade effekter av ett förändrat klimat beaktas. Översvämningförebyggande åtgärder, till exempel vallar, kan medföra geotekniska konsekvenser vilket också måste beaktas.

SGI noterar att områden med förutsättningar för påverkan av stranderosion, har markerats i hänsynskartan som underlag för det fortsatta planarbetet. Det är viktigt att kommunen fortlöpande kompletterar med detaljerade uppgifter om erosionens omfattning för att få en bättre bild av riskläge.

SGI vill upplysa om att även ras är viktiga säkerhetsfrågor att beakta vid branta partier som utgörs av friktionsmaterial och rekommenderar att dessa frågeställningar tas upp i planen om det finns sådana områden i kommunen.

För områden med höga bergformationer ska även risken för bergras och blocknedfall beaktas.

Buller

Sedan länsstyrelsens samrådsyttrande har vissa fördjupningsområden i översiktsplanen kompletterats med en beskrivning av bullerstörande verksamheter i närhet till bostadsbebyggelse. Länsstyrelsen noterar att det endast under fördjupningsområde Stadsbygden anges att all ny bebyggelse ska följa gällande riktvärden för buller. Detta bör gälla för samtliga fördjupningsområden med ny bebyggelse.

Länsstyrelsen ser gärna att avsnittet om buller under Miljö- och riskfaktorer utvecklas med strategier, regler och riktvärden som ska tillämpas vid nybyggnation. Detta så att översiktsplanen får den vägledande funktion för kommande planering som den syftar till. Även om kommunen inte har något krav på att kartlägga buller med anledning av miljö kvalitetsnormer är det viktigt att kommunen arbetar för att långsiktigt skapa goda ljudmiljöer.

I fördjupningsområde Nätraby föreslås ett nytt verksamhetsområde i väst, på gränsen till Ronneby kommun i närheten av en befintlig bergtäkt. Kommunen behöver utreda vilken typ av verksamheter som kan vara lämpliga att placera i närheten av den befintliga verksamheten med avseende på till exempel buller- och vibrationsstörningar, skyddsavstånd och ökad trafik.

Under uppföljningsavsnittet nämns att kommunen utför miljöövervakning i mindre omfattning i dagsläget, och buller nämns som en faktor som kan följas upp. Länsstyrelsen ser gärna att kommunen tar fram lämpliga förslag på faktorer för uppföljning. På så sätt blir kommunens arbete med bullerfrågorna tydligare. Det skulle exempelvis kunna röra sig om undersökningar som visar hur stor del av invånarna som känner sig störda av omgivningsbuller och hur det förändras över tid, frekvens på bullerklagomål eller om ljudnivåerna i tysta områden förändrats.

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har för avsikt att så långt som möjligt skydda stora orörda områden som inte störs av buller, utsläpp från industrier, vägar med mera. Att lägga in områdena i kartan istället för att enbart redovisa dem i text skulle öka tydligheten.

Det är även positivt att kommunen lyfter in förändrade transportsätt samt gröna ytor som åtgärder för att dämpa buller, då dessa även ger goda effekter för exempelvis luftmiljön och den biologiska mångfalden.

Områdesvisa synpunkter från Försvarmakten

Västra Backabo

Som utvecklingsstrategi för västra Backabo planeras sammanhängande bostadsbebyggelse med fokus på villor, rad och parhus samt flerbostadshus, samt funktionsblandad bebyggelse.

Karlskrona kommun beskriver samtidigt i översiktsplanen och i samrådsredogörelsen att det kommer att vara svårt att realisera detta på grund av bullerpåverkan från Rosenholms övningsfält. I samrådsyttrandet (FM2020- 11549:9) motsatte sig Försvarsmakten utökad bostadsbebyggelse inom den del av området som berörs av påverkansområde för buller och annan risk, det ställningstagandet kvarstår.

Torhamn

Torhamn är ett viktigt område för Försvarsmakten och en pågående dialog förs om planarbete för bland annat utbyggnad av bostäder i centrala Torhamn. Granskningsförslaget ger i nuläget förslag på ny tillkommande störningskänslig bebyggelse kring Torhamn inom Försvarsmaktens påverkansområde där rekommenderade riktvärden för buller vid bostäder överskrids. Vid fortsatt planläggning av området bör kommunen remittera och samråda med Försvarsmakten. Försvarsmakten är fortsatt mycket restriktiv till utbyggnad av störningskänslig bebyggelse inom påverkansområde för buller och annan risk från Torhamns skjutfält, då det påtagligt kan skada riksintresset. Av den anledningen bör även Försvarsmakten stå med på listan över riksintressen som bör tas hänsyn till i centrala Torhamn i kartan, under Skärgården > Torhamn.

Militära skjutfält

I Karlskrona kommun finns flera militära skjutfält belägna som ej är riksintresseklassade. Ett exempel är Trashalla som är ett militärt övningsfält och ligger på norra Aspö. Tillkommande bostadsbebyggelse kan komma att störas av buller, men ingen ny bebyggelse är planerad enligt granskningsförslaget. Försvarsmakten efterfrågar en dialog och önskar bli remitterade angående plan- och bygglovsfrågor som kan komma att påverka verksamheten som drivs vid övningsfältet.

Förorenade områden

Länsstyrelsen anser fortfarande att kommunens handlingsplan för förorenade områden har stor betydelse för översiktsplanens utformning och att den därför behöver vara färdigställd innan översiktsplanen antas. Länsstyrelsen rekommenderar återigen att den vägledning och det tillvägagångssätt som tagits fram nationellt ska tillämpas.

Vidare rekommenderar länsstyrelsen att effekterna av ett förändrat klimat på förorenade områden bör inkluderas i handlingsplanen för förorenade områden.

Risk

Farligt gods

I kommunens kartbild för farligt gods har vägar och järnvägar som transporterar farligt gods markerats ut. I texten beskriver kommunen även att det för järnväg finns ett riskavstånd på normalt 30 meter. Det nämns dock inget riskavstånd för farligt gods som transporteras på väg. I länsstyrelsens samrådsyttrande framförs att olika zoner för riskavstånd bör belysas i planeringen. För att tydliggöra riskerna bör kommunen lägga till riskavstånden som en buffertzona kring de markerade lederna för farligt gods.

Kommunen anger att uppställningsplatsen på Hattholmen föreslås tas bort, men anger inte någon ny plats som ersättning. Då kvarstår en uppställningsplats vid Ronnebyvägen (ej markerad på kartan). Länsstyrelsen påpekade tidigare att behovet av farligt gods kan komma att öka till följd av utbyggda verksamheter och att det därför bör övervägas om utbyggd kapacitet krävs för uppställning av farligt gods. Om möjligheten till laglig och ordnad uppställning av farligt gods minskar ökar också sannolikheten för olaglig uppställning, med en ökad riskbild som följd.

I samrådsyttrandet lyftes även de bunkringstransporter av diesel till fartyg förtöjda vid Skeppsbrokajen på Trossö och att kommunen bör utreda hur dessa transporter kan genomföras på ett så säkert sätt som möjligt.

Farliga anläggningar

Kommunen har i sin översiktsplan redovisat ett antal olika anläggningar som klassas som farlig verksamhet. Kommunen har inte tagit med Lyckebydammen som också är beslutad som farlig verksamhet. LST Dnr: 452-2464-2021.

Kommunen har ett flertal mindre skjutfält som används av Försvarsmakten. Dessa är inte klassade som farlig verksamhet enligt LSO men i en översiktsplan kan det vara värt att påvisa skjutområden, då dessa i flera fall sträcker sig ut över öppet vatten och kan komma att påverka olika typer av verksamheter.

Kommunen anger i texten att det finns skyddsområden för flera av de farliga verksamheterna att förhålla sig till, men dessa är inte markerade på karta.

I planen står det att ny bebyggelse inte ska planeras inom 100 meter från befintligt regionnät. Denna buffertzona är inte markerad på karta. Kommunen konstaterar vidare att det är viktigt att regionnät med tillhörande anläggningar får det utrymme som behövs för att ta höjd för framtida utveckling och utbyggnad av nätet. Dessa anläggningar

kan även till följd av en ökad överföring resultera i en ökad elektromagnetisk strålning. I område Backabo finns mycket infrastruktur för regionnätet, men i översiktskartan för dessa områden har säkerhetsavstånden utelämnats och samtidigt anger kartan att dessa områden ska förtätas.

Höjd beredskap och krig

Länsstyrelsen kan inte se att kommunen har beaktat perspektivet höjd beredskap i översiktsplanen. I kommunens omvärldsanalys har höjd beredskap inte inkluderats samt vilka krav som en sådan situation skulle ställa på kommunen. I 2 kap. 6 § PBL står det att bebyggelse och byggnadsverk ska placeras med hänsyn till bland annat åtgärder för att skydda befolkningen och begränsa verkningarna av stridshandlingar.

Att beakta detta kan inkludera:

- Skyddsrum
Kommunen har inte tagit upp behovet av skyddsrum i översiktsplanen.
- Utrymning och inkvartering
Vid höjd beredskap kan en storskalig utrymning komma att genomföras för att skydda civilbefolkningen. På Trossö ligger en av Sveriges största marinbaser, tillsammans med försvarsindustri och varv, som i händelse av krig skulle kunna utgöra militära mål. Hotbilden mot dessa anläggningar överförs därför till omkringliggande civil bebyggelse.
- Analys av totalförsvarets behov
Genom att analysera vilka krav som höjd beredskap och krig skulle ställa kommer fler behov och avvägningar att behöva göras.

I Regeringens inriktning för totalförsvaret anges bland annat:

”Arbetet med att öka motståndskraften inom särskilt områdena ordning och säkerhet, skydd av civilbefolkning, hälso- och sjukvård, livsmedel och dricksvatten, finansiell beredskap, transporter, energiförsörjning samt elektroniska kommunikationer och post behöver vidareutvecklas och stärkas.”

Dessa områden bör ses som ett minimum för vad kommunen bör beakta i översiktsplanen utifrån en situation med höjd beredskap och krig.

Tydliggörande av olämplig mark

Kommunen har markerat exploatering inom vissa områden med olämplig mark, trots att kommunen i text anger att marken inte kan bebyggas.

Konsekvensen av att inte tydliggöra olämpliga områden för bebyggelse är att kartorna blir missvisande och kan leda till felaktiga bedömningar och beslut över tillgängliga områdets faktiska storlek.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Kommunen har förbättrat innehållet när det gäller miljö kvalitetsnormer för vatten. Några ytterligare kompletteringar behöver göras.

Beskrivning av miljö kvalitetsnormer för havsmiljön behöver kompletteras, genom hänvisning till Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram samt hänvisning till att en mer utförlig beskrivning finns i den interkommunala havsplanen.

Det är bra att lägga till ett mål-år för när alla vattenförekomster ska uppnå god status, vilket är år 2027 i dagsläget med vissa undantag.

Under samtliga nio fördjupningsområden har samma fyra åtgärdsförslag listats. Det hade varit önskvärt om kommunen mer specifikt kunde ange vilka åtgärdsbehov som finns för varje geografiskt område.

s. 401: ”Alla Karlskrona kommuns vattenförekomster i form av kustvatten uppnår endast måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Detsamma gäller för de största åarna inom kommunen”. Här bör kommunen nämna vilka parametrar som framförallt sänker statusen. Exempelvis missar alla större åar att nå målen för konnektivitet. Lyckebyån och Silletorpsån klassas med dålig status gällande konnektivitet i uppströms och nedströms riktning.

Sid 401: ”Ett stort problem inom vattendragen är morfologiska förändringar såsom dammar och andra vandringshinder för vattenlevande djur och andra fysiska förändringar. Många vägtrummor är förlagda så att de utgör vandringshinder för djurlivet i vattnet”. *Konnektivitet* är parametern som speglar vattenförekomstens kontinuitet, alltså om den är fritt framkomlig för djur, eller uppstyckad av dammar, vägtrummor och andra vandringshinder. *Morfologi* handlar mer om vattendragets form, exempelvis från rensningar och rätningar, och påverkan från omgivande markanvändning såsom hårdgjorda ytor och diken.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Ulrica Messing med samhällsplanerare Lina Sandberg som föredragande.

Deltagande i ärendet har även varit planarkitekt Carina Burelius, planarkitekt Annica Karlsson, antikvarie Ulrika Haraldsson, kris- och beredskapssamordnare Marcus Lindblom, miljöskyddshandläggare Arijana Alagic Tovesson, miljöskyddshandläggare Lotte Minas, miljöskyddshandläggare Johanna Schultz, vattenskyddshandläggare Susanna Svensson, våtmarkssamordnare Jonatan Wollmér samt marinbiolog Ulf Lindahl.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.